

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

«**Π**ηγαίνετε σε κάθε γωνιά της γης και κάνετε όλους τους ανθρώπους μαθητές μου. Διδάξτε τους όλα όσα δίδαξα σε σας και βαπτίστε

τους στο όνομα του Πατρός και του **Υιού** και του Αγίου Πνεύματος». Με αυτά τα λόγια του Χριστού προς τους μαθητές του τελειώνει το ευαγγέλιο του Ματθαίου.

Οι μαθητές τώρα είχαν μια σημαντική αποστολή στη ζωή τους: Να κηρύξουν το «Ευαγγέλιο», το χαρμόσυνο νέο για τον ερχομό του λυτρωτή των ανθρώπων. Δεν ήταν πια απλοί μαθητές, αλλά **Απόστολοι** και το έργο τους ήταν **καθολικό**, δηλαδή για όλο τον κόσμο.

Η ιεραποστολική δράση των Αποστόλων

Πράγματι οι Απόστολοι διέδωσαν το «Ευαγγέλιο» στα **πέρατα της οικουμένης**. Όλοι οι λαοί, ανεξάρτητα από το χρώμα, τη φυλή, τη γλώσσα και τις παραδόσεις τους έχουν δικαίωμα να ακούσουν το μήνυμα του Χριστού. Κάθε άνθρωπος, αφού πληροφορηθεί για την πίστη αυτή, μπορεί ελεύθερα ν' αποφασίσει, αν θα την ακολουθήσει.

Η Εκκλησία συνεχίζει το έργο των Αποστόλων, γι' αυτό και λέγεται «**αποστολική**». Επειδή αγκαλιάζει όλο τον κόσμο, είναι «**καθολική**». Όλοι οι χριστιανοί συμμετέχουν στο έργο αυτό της Εκκλησίας και γίνονται, με τον τρόπο τους ο καθένας, δάσκαλοι της αγάπης και της αλήθειας του Χριστού. Υπάρχουν βέβαια και άνθρωποι που έχουν αφιερώσει αποκλειστικά τη ζωή τους στο σημαντικό τούτο σκοπό. Αυτοί είναι οι **ιεραπόστολοι** που θα γνωρίσουμε στη συνέχεια.

Μαθαίνω τις λέξεις

Υιού (ο Υιός): Γιος.

πέρατα της οικουμένης: Απ' άκρη σ' άκρη της γης.

ιεραπόστολοι: Μοναχοί ή ιερείς που πηγαίνουν σε μη χριστιανικές χώρες, για να διαδώσουν το χριστιανισμό.

Οι ιεραπόστολοι Αιδέσιος και Φρουμέντιος

Ένα σπουδαίο παράδειγμα απλών ανθρώπων που έγιναν ιεραπόστολοι του Χριστού είναι και αυτό του Αιδέσιου και του Φρουμέντιου, δυο νεαρών χριστιανών από την Αίγυπτο, που ναυάγησαν στις ακτές μιας άγνωστης χώρας. Μια άγρια φυλή που κατοικούσε εκεί τους οδήγησε σαν σκλάβους στο βασιλιά τους, στην πόλη Αξώμη της Αιθιοπίας. Ο βασιλιάς τούς συμπάθησε και τους έδωσε αξιώματα: έκανε το Φρουμέντιο γραμματέα του και τον Αιδέσιο οينوχό* του παλατιού.

Οι δύο νέοι, που είχαν μεγάλη πίστη, άρχισαν να κηρύττουν για το Χριστό στους Αιθίοπες. Σύντομα άρχισαν να χτίζονται και χριστιανικοί ναοί στην Αιθιοπία. Όταν πέθανε ο βασιλιάς και άφησε πίσω του δυο ανήλικα παιδιά, ο Φρουμέντιος έγινε παιδαγωγός του διαδόχου.

Μετά από χρόνια η νοσταλγία τούς έφερε πίσω στην πατρίδα τους, την Αίγυπτο. Παρουσιάστηκαν στον τότε Πατριάρχη, το Μεγάλο Αθανάσιο, και του μίλησαν για το έργο τους στην Αιθιοπία. Ο Φρουμέντιος μάλιστα τον παρακάλεσε να στείλει ιεραποστόλους, για να μπορέσουν όλοι οι Αιθίοπες να γνωρίσουν το Ευαγγέλιο. Φυσικά ο Μέγας Αθανάσιος αναγνωρίζοντας το σπουδαίο έργο του Φρουμέντιου και αφού κατάλαβε πως και ο ίδιος το επιθυμούσε, τον χειροτόνησε επίσκοπο και τον έστειλε μαζί με άλλους ιεραποστόλους πίσω στην Αιθιοπία, για να συνεχίσει και να ολοκληρώσει το έργο του. Οι Αιθίοπες χάρηκαν πολύ με τον ερχομό του και ο διάδοχος, που είχε γίνει πια βασιλιάς, βαπτίστηκε χριστιανός. Πολλοί ακολούθησαν γρήγορα το παράδειγμά του. Το ιεραποστολικό έργο στην Αιθιοπία δε σταμάτησε με το θάνατο του Φρουμέντιου. Συνεχίστηκε με ζήλο** και σήμερα η Αιθιοπία είναι μια χριστιανική χώρα.

Γράφω τις σωστές προτάσεις

Οι παρακάτω προτάσεις είναι λανθασμένες. Σκέψου και γράψε τις σωστές χρησιμοποιώντας όπου μπορείς τις καινούριες λέξεις που έμαθες: **αποστολική, καθολική, Υιός και Άγιο Πνεύμα, πέρατα της οικουμένης, ιεραπόστολοι.**

1. Η Εκκλησία του Χριστού είναι μόνο για τους Έλληνες.
_____
2. Οι χριστιανοί βαπτίζονται στο όνομα μόνο του Πατρός.
_____
3. Επειδή η Εκκλησία συνεχίζει το έργο των Αποστόλων λέγεται εργατική.
_____
4. Οι Απόστολοι κήρυξαν το Ευαγγέλιο μόνο στην Ελλάδα.
_____
5. Η διδασκαλία του Χριστού είναι για λίγους μόνο ανθρώπους.
_____
6. Όσοι κηρύττουν το Ευαγγέλιο σε μη χριστιανικές χώρες λέγονται Επίσκοποι.
_____

* οينوχός: Αυτός που σερβίρει κρασί, ο κεραστής.

** με ζήλο: Με ενθουσιασμό και προθυμία.

Βλέπω και μαθαίνω

Στη διπλανή εικόνα μπορείς να δεις έναν ορθόδοξο χριστιανικό ναό στην Κένυα. Είναι φτιαγμένος με τα πιο απλά υλικά: λάσπη, πέτρες, ξύλα και λαμαρίνα.

Στην Ελλάδα πώς είναι φτιαγμένοι οι ναοί; Παρατήρησε το σχήμα τους και τα υλικά που είναι χτισμένοι. Βρες τις ομοιότητες και τις διαφορές με το ναό στην Κένυα.

Πηγή φωτ.: www.apostoliki-diakonia.gr

Συζητώ μέσα στην τάξη

Όλοι οι χριστιανοί συμμετέχουν στο αποστολικό έργο της Εκκλησίας και στη διάδοση της διδασκαλίας του Χριστού. Με ποιους τρόπους γίνεται αυτό καθημερινά πράξη;

Με λίγα λόγια

- ✓ Μετά την Ανάστασή του ο Χριστός είπε στους μαθητές του να κηρύξουν το Ευαγγέλιο σε όλο τον κόσμο.
- ✓ Ο Χριστός δεν ξεχώρισε κανένα άνθρωπο, αν είναι άσπρος ή μαύρος, άνδρας ή γυναίκα, πλούσιος ή φτωχός κ.λπ.
- ✓ Η Εκκλησία του Χριστού είναι καθολική (για όλους τους ανθρώπους) και αποστολική (συνεχίζει το έργο των Αποστόλων).
- ✓ Οι ιεραπόστολοι είναι άνθρωποι που έχουν αφιερώσει τη ζωή τους στη συνέχιση του έργου των Αποστόλων.
- ✓ Όλοι οι χριστιανοί με τον τρόπο τους βοηθούν στη διάδοση του Ευαγγελίου.
- ✓ Η ιστορία του Αιδέσιου και του Φρουμέντιου, που κήρυξαν το Ευαγγέλιο στην Αιθιοπία, είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα ιεραποστολής.

Με μία φράση

Οι πρώτοι Απόστολοι εφάρμοσαν την εντολή του Χριστού για τη διάδοση της πίστης και το έργο αυτό συνεχίζεται μέχρι σήμερα από τους χριστιανούς.

Κύριλλος και Μεθόδιος: Ιεραπόστολοι στους σλαβικούς λαούς

Όπως είπαμε και στο προηγούμενο μάθημα, η Εκκλησία είναι αποστολική και καθολική. Δηλαδή κηρύττει το Ευαγγέλιο σε κάθε γωνιά της γης.

Ακολουθώντας λοιπόν αυτή την παράδοση, ο αυτοκράτορας Μιχαήλ κατά τα βυζαντινά χρόνια, έστειλε στους σλαβικούς λαούς της βόρειας Ευρώπης δυο αδέρφια από τη Θεσσαλονίκη, για να διαδώσουν τη χριστιανική πίστη. Αυτοί ήταν ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος που είχαν πολύ μεγάλη μόρφωση.

Το έργο τους ήταν πολύ δύσκολο, γιατί οι λαοί αυτοί δεν είχαν δικό τους αλφάβητο και επομένως δεν μπορούσαν ούτε να διαβάσουν ούτε να γράψουν. Έτσι λοιπόν πριν ξεκινήσουν την ιεραποστολή ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος, επινόησαν ένα νέο αλφάβητο, το σλαβικό (ή κυριλλικό), για να μπορέσουν οι σλαβικοί λαοί να γνωρίσουν τη χριστιανική διδασκαλία. Πράγματι, πολύ γρήγορα εμφανίστηκαν οι πρώτες χριστιανικές κοινότητες. Οι δυο αδελφοί μετέφρασαν στη σλαβική γλώσσα τα κείμενα της Αγίας Γραφής και της Θείας Λειτουργίας.

Η γραπτή γλώσσα είναι σημαντικό στοιχείο κάθε **πολιτισμού**. Γι' αυτό, το έργο των δυο αδελφών από τη Θεσσαλονίκη

στους σλαβικούς λαούς ήταν διπλό. Δε διέδωσαν μόνο το Ευαγγέλιο, αλλά βοήθησαν πολύ και στην **ανάπτυξη** του πολιτισμού των λαών αυτών. Ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος δεν επέβαλαν στους Σλάβους την ελληνική γλώσσα και τα ελληνικά ήθη και έθιμα. **Σεβάστηκαν τον πολιτισμό τους και τον ιδιαίτερο χαρακτήρα** του.

Σιγά σιγά, χάρη στο σλαβικό αλφάβητο ο χριστιανισμός εξαπλώθηκε στην Τσεχία, την Ουγγαρία και αργότερα στη Βουλγαρία και τη Ρωσία. Ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος είναι Άγιοι της Εκκλησίας. Οι σλαβικοί λαοί τους αγαπούν πολύ και τους ονομάζουν προστάτες και φωτιστές* τους.

Μαθαίνω τις λέξεις

πολιτισμός: Το σύνολο των υλικών (κτίρια, μνημεία) και των πνευματικών στοιχείων (λογοτεχνία, τέχνες, επιστήμες) ενός λαού.

ανάπτυξη: Η πρόοδος, η εξέλιξη και η βελτίωση των στοιχείων του πολιτισμού ενός λαού.

ιδιαίτερο χαρακτήρα (του πολιτισμού): Τα στοιχεία ενός πολιτισμού που τον κάνουν να διαφέρει, να ξεχωρίζει από τους άλλους.

*Η ζωή και το έργο
του Κύριλλου
και του Μεθόδιου*

*Η γραπτή γλώσσα
και ο πολιτισμός*

* φωτιστής: Ο άνθρωπος που προσφέρει στα γράμματα και τον πολιτισμό.

Το Σλαβικό Αλφάβητο И Л А К Э Д П Ф Е С О Ж Б Т В Л Я Х М Ш Ц У Н Г Ю Р

Συζητώ και απαντώ

Συζητήστε τη σημασία της δημιουργίας του σλαβικού αλφάβητου από τον Κύριλλο και το Μεθόδιο και μετά απαντήστε στις ερωτήσεις:

1. Ποιό στοιχείο είναι σημαντικό για κάθε πολιτισμό;
_____
2. Ποιό ήταν το διπλό έργο του Κύριλλου και του Μεθόδιου;
α) _____
β) _____
3. Τι σεβάστηκαν στους Σλάβους ο Κύριλλος και ο Μεθόδιος;
_____
4. Πώς ονομάζουν οι Σλάβοι τον Κύριλλο και το Μεθόδιο;
_____

Βλέπω και μαθαίνω

Οι δυο αδελφοί, ξεκινώντας από την Κωνσταντινούπολη, ταξίδεψαν προς το βορρά περνώντας από διάφορες χώρες όπου κήρυξαν το Ευαγγέλιο. Όπως βλέπουμε στο διπλανό χάρτη έδρασαν κυρίως στη **Σλοβακία**, τη **Μοραβία** και τη **Βοημία**.

Βρες κι εσύ σε ένα σύγχρονο χάρτη τις περιοχές αυτές. Μπορείς τώρα ν' αντιγράψεις το χάρτη και να τον χρωματίσεις με χρώματα που εσύ προτιμάς.

Με λίγα λόγια

- ✓ Οι Άγιοι Κύριλλος και Μεθόδιος είναι οι ιεραπόστολοι των Σλάβων.
- ✓ Για να πετύχει το έργο τους, οι δυο αδελφοί δημιούργησαν το σλαβικό αλφάβητο.
- ✓ Με το νέο αλφάβητο δε διέδωσαν μόνο το Ευαγγέλιο, αλλά βοήθησαν και στην ανάπτυξη του σλαβικού πολιτισμού.
- ✓ Σεβάστηκαν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των σλαβικών λαών κι έγιναν φωτιστές τους.

Με μία φράση

Από την ιεραποστολή του Κύριλλου και του Μεθόδιου μπόρεσαν οι σλαβικοί λαοί να γνωρίσουν το δρόμο του Χριστού χωρίς να χάσουν την ταυτότητα του έθνους και του πολιτισμού τους.

Μιλήσαμε στο προηγούμενο μάθημα για το ιεραποστολικό έργο του Κύριλλου και του Μεθόδιου, οι οποίοι κήρυξαν στις βόρειες χώρες το λόγο του Θεού και την αγάπη που μας δίδαξε ο Χριστός.

Χριστιανοί ιεραπόστολοι απ' όλα τα σημεία της γης έφτασαν και στις μακρινές χώρες της Ανατολής. Θέλησαν να βοηθήσουν τους ανθρώπους όλων των εθνών να γνωριστούν και να **επικοινωνήσουν** μεταξύ τους, προσφέροντάς τους ένα πολύτιμο δώρο: την πίστη στο Χριστό.

Οι χριστιανοί διαδίδουν το λόγο του Θεού στην Ινδία, Κίνα, Ιαπωνία και Κορέα

Στην **Ινδία**, στην πολύβουη* *Καλκούτα*, οι ιεραπόστολοι δημιούργησαν **χριστιανικές κοινότητες**. Η φτώχεια όμως και η εξαθλίωση της περιοχής έκαναν τις ιεραποστολές να ασχολούνται κυρίως με την **ιατρική περίθαλψη** και την **εκπαίδευση** των πολιτών.

Στην **Κίνα**, τη «*χώρα των δράκων*», ο χριστιανισμός προσπαθεί ακόμη και σήμερα να γίνει γνωστός. Οι Κινέζοι είναι άνθρωποι που αγαπούν την παράδοση και τις τέχνες, γι' αυτό και οι ορθόδοξοι ιεραπόστολοι προσπαθούν με την ενημέρωση και με τη λατρεία να προσελκύσουν το ενδιαφέρον τους.

Στην **Κορέα** έκλεισαν κιάλας εκατό χρόνια από τότε που η «*χώρα της πρωινής γαλήνης*»** γνώρισε το χριστιανισμό, όταν στην πρωτεύουσα της χώρας Σεούλ έφτασε ο πρώτος ιεραπόστολος, που ήταν μάλιστα Ρώσος. Από τότε έως σήμερα πλήθος ιεραποστολές απ' όλο τον κόσμο φτάνουν στη χώρα με τη δυσκολότερη ίσως γλώσσα και τις παγωμένες χειμωνιάτικες μέρες, για να κτίσουν ναούς και σχολεία.

Στην **Ιαπωνία** επίσης ένας Ρώσος ιεραπόστολος ξεκίνησε για πρώτη φορά την ιεραποστολική δράση. Χωρίς να κάνει κριτική στις θρησκείες που συνάντησε εκεί, όπως ήταν ο **βουδισμός**, συνήθιζε να λέει: «*Είμαι χριστιανός, πίστεψε αν θέλεις*».

Μαθαίνω τις λέξεις

επικοινωνήσουν (επικοινωνώ): Μιλήσουν και ανταλλάξουν ιδέες με ανθρώπους.

περίθαλψη: Φροντίδα, περιποίηση.

βουδισμός: Ασιατική θρησκεία βασισμένη στη διδασκαλία του Βούδα.

* πολύβουη: Η περιοχή που έχει πολύ θόρυβο.

** Όπως Ιαπωνία στα ιαπωνικά σημαίνει «η χώρα του ανατέλλοντος ηλίου», έτσι και στα κορεατικά Κορέα σημαίνει «η χώρα της πρωινής γαλήνης».

Διαβάζω ποιήματα

Το παρακάτω ποίημα ανήκει σε έναν Ινδό ποιητή και μιλάει για την αγάπη. Μπορείς να βρεις και να γράψεις ένα ποίημα Έλληνα ποιητή που να αναφέρεται στην αγάπη;
«Ω Καλκούτα!

Το φύλλο η αγάπη το κάνει λουλούδι.

Το λουλούδι η λατρεία το κάνει καρπό»

(Ραμπιντρανάθ Ταγκόρ, από τα «Παραστρατημένα πουλιά»)

Η ορθόδοξη κοινότητα της Σεούλ

Τα κατηχητικά και τα κατασκηνωτικά προγράμματα, οι μεταφράσεις εκκλησιαστικών κειμένων αποτελούν μερικές μόνο από τις δράσεις της ορθόδοξης χριστιανικής ιεραποστολής στην Κορέα.

Ειδικά στην πόλη της Σεούλ είναι συγκινητικό να μαθαίνουμε πως ο πρώτος χριστιανικός ναός κτίστηκε το 1903.

Ο πρώτος και ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος, καθώς και τα πολλά εσωτερικά προβλήματα, διέκοψαν κατά καιρούς την ιεραποστολική δράση. Όμως η Σεούλ παρέμεινε ένας σημαντικός σταθμός στον οποίο κατέφταναν αποστολές από τη Ρωσία, την Αμερική, την Ελλάδα, τη Γαλλία, τη Σερβία και απ' όσες χώρες υπήρχαν ορθόδοξες χριστιανικές κοινότητες.

Βρίσκω φωτογραφίες

Να συγκεντρώσεις με τους συμμαθητές σου φωτογραφίες από το διαδίκτυο (www.apostoliki-diakonia.gr) ή το περιοδικό «Πάντα τα Έθνη» (που εκδίδει η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος) για την ορθόδοξη κοινότητα της Σεούλ (Κορέα). Στη συνέχεια μπορείς να τις κολλήσεις σε χαρτόνι και να διακοσμήσεις την τάξη σου.

Πηγή φωτ.: π. Κων/νος Τσίλης.

Πηγή φωτ.: www.apostoliki-diakonia.gr

Πηγή φωτ.: Προσωπικό φωτογραφικό αρχείο π. Κων/νου Τσίλη, www.apostoliki-diakonia.gr

Βρίσκω στο χάρτη

Προσπάθησε να βρεις στην υδρόγειο σφαίρα την Ινδία, την Κίνα, την Ιαπωνία και την Κορέα. Φτιάξε μαζί με τους συμμαθητές σου ένα μεγάλο χάρτη των περιοχών αυτών και βάζε σημαιάκια με το σύμβολο του σταυρού στις χώρες ή στις πόλεις της Ανατολής που έμαθες ότι υπάρχει ιεραποστολικό έργο.

Με λίγα λόγια

- ✓ Οι ιεραπόστολοι συνεχίζουν το έργο των Αποστόλων και φέρνουν νέα μέλη στην ορθόδοξη Εκκλησία από τη μακρινή Ανατολή.
- ✓ Στην Ινδία, στην Κορέα και στην Κίνα, οι ιεραπόστολοι έχουν ν' αντιμετωπίσουν τη φτώχεια και τις σκληρές συνθήκες της καθημερινής ζωής.
- ✓ Οι ιεραπόστολοι στις χώρες της Ανατολής οργανώνουν τις χριστιανικές κοινότητες, ιδρύουν ναούς και σχολεία και προσφέρουν ιατρική φροντίδα.

Με μία φράση

Όπου κι αν ζουν, οι ιεραπόστολοι βοηθούν τους ανθρώπους να αντιμετωπίζουν και τις δυσκολίες της καθημερινής ζωής.